

1 ta' Settembru, 1964.

Imħallef:

Onor. Edoardo Magri, LL.D.

Walter Agius

versus

Carmelo Cachia

**Lokazjoni — Riparazzjonijiet — Lokatur — Sid — Art. 1628
(b) u 1629 (2), Kodiċi Ċivili.**

Ir-reparazzjonijiet ta' natura straordinarja fil-kors ta' lokazzjoni huwa a kariku tal-lokatur. Dan ifisser illi f'din il-materja m'għandu jiġi indagat min huma l-proprietarji tal-fond, iżda huwa suffiċjenti, trattandosi ta' obbligazzjoni lokatizja, ta' natura strettament personali, li jiġu stabiliti r-relazzjoni bejn lokatur u inkwillin, in konsiderazzjoni tal-fatt illi l-lokatur huwa tenut jagħmel dawn ir-reparazzjonijiet mhux tant għaliex huwa sid il-fond lokat iżda in kwantu huwa tenut mill-vinkolu kontrattwali naxxenti mill-istess lokazzjoni.

Dan il-kriterju huwa adottat għaliex il-lokatur mhux dejjem u neċċessarjament huwa sid il-post lokat, iżda jista' ikun inkwilin, sempliċi użu fruttwarju, kreditur antikritiku, u possessur tal-fond, anki b'titlu abusiv u illegittimu, rizolubbi u transitorju.

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur — premessi d-dikjarazzjonijiet neċċesarji u mogħtija l-provvvedimenti opportuni, premess illi l-attur jikri mingħand il-konvenut il-fond tal-abitazzjoni 38 Monsignor Dandria Street, Msida, liema fond għandu bżonn ta' tiswijiet u tibdil ta' travi u xi soqfa, li jimminaċċjaw perikolu, tant li fuq ordni tal-awtorità kompetenti l-attur kellu jiżgħombra provviżorjament dak il-fond u poggiha a dispożizzjoni tal-attur billi battal il-partijiet affetti u tah iċ-ċwievet biex ikun jista' jagħmel ix-xogħol meħtieg, wara l-interpellazzjoni ġudizzjarja tal-konvenut tal-31 ta' Lulju, 1964 — Dok. A — u premess illi l-konvenut għadu ma bediex jagħmel ix-xogħlijiet meħtieg — talab illi l-konvenut (1) jiġi minn dina l-Qorti kkundannat biex fil-fond numru 38, Monsignor Dandria Street, Msida, jagħmel kull xogħol li jirriżulta meħtieg fis-soqfa li huma dannegħġati b'mod li jaġra' jirrendi dak il-fond abitabbli, u dana fi żmien qasir u perentorju li jiġu lilu prefiss; 2) in difett, l-attur jiġi awtorizzat li jagħmel huwa x-xogħlijiet meħtieg, taħt id-direzzjoni ta' Perit li jiġi nomi-

nat, a spejjeż tal-konvenut, salva kull azzjoni għad-danni, bl-ispejjeż inkluži dawk tal-ittra uffiċċali tat-8 ta' Awissu, 1964, kontrat l-konvenut.

Omissis.

Rat in-nota tal-ecċeżżjonijiet tal-konvenut fejn qal li huwa dejjem pront li jagħmel ix-xogħlijiet neċċesarji fil-fond nrū. 38, Monsignor Dandria Street, Maida, mikri lill-attur, però dana għadu sa issa stess ba battalx il-fond mill-mobbli li hemm fi; li fil-fatt ma hemm ebda urġenza għaliex prezentement il-fond mhux abitat; u li l-konvenut hu wieħed biss minn erba' sidien tal-fond in kwistjoni li kellhom kollha jiġu mħarrka fil-kawża;

Omissis.

Ikkunsidrat:

Li l-konvenut qiegħed jirritjeni li l-attur messu istitwixxa dina l-azzjoni kontra l-komproprjetarji kollha tal-fond, u mhux fil-konfront tal-konvenut biss; u fit-trattazzjoni orali, l-Avukat tal-konvenut ikkwaliifka dina l-ecċeżżjoni billi sostna li l-ix-dizzju mhux integrū fl-assenza tal-interessati kollha fil u fir-riparazzjonijiet li jridu jsiru fi.

Ikkunsidrat:

Li ma jidhix li hemm kontestazzjoni da parti tal-konvenut li fil-fond "de quo", iridu jsiru xi riparazzjonijiet ta' natura straordinarja, li jinkombu lill-lokatur; u anqas tqanqlet xi diffikultà dwar l-allegata ċirkostanza li l-attur kera l-fond mingħand il-konvenut; u li huwa dan li qiegħed jirrilaxxjalu l-irċevuta.

Ikkunsidrat:

Li l-allegati riparazzjonijiet, fil-kors tal-lokazjoni, huma a kariku tal-lokatur; dana jfisser li f'dina l-materja m'għand-dux jigi indagat min huma l-proprietarji tal-fond, iżda huma suffiċjenti, trattandosi ta' obbligazzjoni lokatizja, ta' natura strettament personali, li jiġu stabiliti r-relazzjoni bejn lokatur u inkwilin, in konsiderazzjoni tal-fatt li l-lokatur huwa tenut jagħmel dawn r-riparazzjonijiet tant għax huwa sid il-fond, iżda in kwantu huwa tenut mill-vinkolu kontrattwali naxxenti mill-istess lokazzjoni. (art. 1628 (b), 1629 (2) Kod. Civ.). Tant huwa hekk li l-ligi taht il-Kap rigwardanti l-jeddijiet u l-obbligi ta' sid il-kera, dejjem tirriterixxi għal sid il-kera, u f'ebda parti ta' l-istess ligi ma jinsab imdaħħal il-proprietarju tal-fond. Dana l-kriterju gie gustament adottat ghaliex il-lokatur mhux dejjem u neċċessarjament huwa sid il-post, iżda jista' jkun inkwilin, sempliċi użufruttwarju, kreditur antikritiku, possessur tal-fond, anki b'tiċolu abusiv u illegittimu risolubbi u transitorju.

Ikkunsidrat:

Li l-inċidenza tal-kondominju jista' jkollha xi effett, fir-relazzjoni interni bejn l-istess konsorti tal-fond lokat, iżda ma tistax tinfluwixxi direttament fuq ir-relazzjonijiet bejn l-inkwilin u l-lokatur li jkun wieħed mill-konsorti tal-fond, b'mod speċjali meta għall-istess lokazzjoni jkun akwiexxa espressa-

ment u taċitament kull kompossessur tal-fond, mingħajr ma ivvantaggja ruħu, fiz-żmien utili, mir-rimedju stabilit fl-art. 1616 tal-Kodiċi Ċivili. Għalhekk il-preżenza f'dana l-ġudizzju tal-komproprjetarji l-oħra, mhiex meħtiega, u l-azzjoni kif proposta hija sostenibbli anki fil-konfront tal-konvenut waħdu.

Għal dawna l-motivi:

Tiddeċiedi billi tiċħad l-eċċeżzjoni tal-konvenut u tiddik-jara l-ġudizzju kif propost huwa integrū. Bi-ispejjeż kontra l-konvenut.
